

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ЗА БРИГУ
О ПОРОДИЦИ И ДЕМОГРАФИЈУ
Број: 560-00-00492/2021-01
Датум: 2. јун 2021. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ,
БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА
-Кабинету министра-

Немањина 22-24
11000 Београд

ПРЕДМЕТ: доношење Инструкције о начину рада установа социјалне заштите и организација социјалне заштите за пружање услуга социјалне заштите деци у заштити деце од злоупотребе дечјег рада

У прилогу акта достављамо вам на потпис министра надлежног за социјалну заштиту Инструкцију о начину рада установа социјалне заштите и организација социјалне заштите за пружање услуга социјалне заштите деци у заштити деце од злоупотребе дечјег рада, коју је потписао министар надлежан за породичну заштиту.

С обзиром да Министарство за бригу о породици и демографију актуелно нема техничких могућности, молимо вас да након потписивања од стране министра Инструкцију и прилоге који су њен саставни део, и то: „Дечји рад – превенција, препознавање и интервенција: Стручно-методолошко упутство за стручне раднике у социјалној заштити на превенцији“ (Прилог 1), „Водич за примену индикатора злоупотребе дечјег рада за систем социјалне заштите“ (Прилог 2) и „Инструмент за психосоцијалну процену деце на раду – IPAC (ILO, 2014)“ (Прилог 3), доставите у електронској форми центрима за социјални рад и другим установама социјалне заштите који су наведени у тачки 1. Инструкције.

Прилог: Инструкција

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
О ПОРОДИЦИ И ДЕМОГРАФИЈУ
ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР
Мирака Миловановић Минић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ЗА РАД,
ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА
И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА
Број: 560-00-00255/2021-09
Датум: 2. јун 2021. године
Немањина 22-26
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ЗА БРИГУ
О ПОРОДИЦИ И ДЕМОГРАФИЈУ
Број: 560-00-00492/2021-01
Датум: 2. јун 2021. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

На основу чл. 28. и чл. 48. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018 – др. закон), министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и министар за бригу о породици и демографију доносе

ИНСТРУКЦИЈУ О НАЧИНУ РАДА УСТАНОВА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ДЕЦИ У ЗАШТИТИ ДЕЦЕ ОД ЗЛОУПОТРЕБЕ ДЕЧЈЕГ РАДА

Тачка 1.

Овом инструкцијом уређује се начин рада установа социјалне заштите (центара за социјални рад, центара за породични смештај и усвојење, Центра за заштиту жртава трговине људима) и организација социјалне заштите за пружање услуга социјалне заштите деци (домови за смештај, прихватилишта, друге организације за пружање услуга социјалне заштите деци) у заштити деце од злоупотребе дечјег рада.

Тачка 2.

Злоупотребом дечјег рада сматра се онај рад детета, који је ментално, психички, социјално и морално опасан и штетан за дете и који утиче на образовање детета тако што онемогућава дете да похађа школу, обавезује дете да напусти образовање пре времена или принуђује дете да похађа школу под изузетно тешким условима, укључујући и најгоре облике дечијег рада према Конвенцији Међународне организације рада број 182.¹

¹ Стратегија за превенцију и заштиту деце од насиља за период од 2020. до 2023. године (“Службени гласник РС”, број 80/2020).

Најгори облици дечјег рада, обухватају ропство или праксе сличне ропству, укључивање деце у проституцију и порнографију, експлоатацију деце за вршење кривичних дела (производња и кријумчарење дрога), као и опасан дечји рад².

Опасан рад за децу је онај рад који је вероватно штетан по здравље, безбедност или морал деце, излаже их штетностима, обавља се у оквиру опасних околности или опасних делатности за децу³.

Тачка 3.

Све активности на заштити деце од злоупотребе дечјег рада, установе из тачке 1. ове инструкције реализују у складу са потврђеним међународним документима и позитивним прописима који уређују заштиту деце од злоупотребе дечјег рада, других злоупотреба и грубог занемаривања, насиља и трговине људима.

Тачка 4.

У заштити деце од злоупотребе дечјег рада установе из тачке 1. ове инструкције дужне су да примењују следећа документа: „Дечји рад – превенција, препознавање и интервенција: Стручно-методолошко упутство за стручне раднике у социјалној заштити на превенцији“ (Прилог 1), „Водич за примену индикатора злоупотребе дечјег рада за систем социјалне заштите“ (Прилог 2) и „Инструмент за психосоцијалну процену деце на раду – IPAC (ILO, 2014)“ (Прилог 3), који су саставни део ове инструкције.⁴

Тачка 5.

Прилози из тачке 4. садрже елементе битне за рад стручњака установа из тачке 1. ове инструкције у области заштите деце од злоупотребе дечјег рада, и то: 1) дефиниције појавних облика злоупотребе дечјег рада; 2) основне феноменолошке и етиолошке карактеристике злоупотребе дечјег рада на индивидуалном и породичном нивоу и у ширем друштвеном контексту, са посебним освртом на изузетно негативне последице које таква злоупотреба има на развој детета; 3) критеријуме за дистинкцију појаве злоупотребе дечјег рада од других појава: дозвољених облика дечјег рада, злостављања и занемаривања деце и трговине децом; 3) индикаторе злоупотребе дечјег рада (физички и лични, бихевиорални и породични) које могу користити стручњаци у систему социјалне заштите за идентификацију појаве и идентификацију области у којима је потребно организовати подршку и заштиту деце; 4) методе које се користе у систему социјалне заштите на идентификацији и процени потреба деце жртава злоупотребе дечјег рада уз примену наведених индикатора; 5) специфичности стручног поступка који се води у центру за социјални рад са децом жртвама злоупотребе дечјег рада (идентификација, процена, доношење одлука и планирање услуга и мера); 6) основе сарадње установа социјалне заштите и других установа у заштити деце од злоупотребе дечјег рада.

² Закон о потврђивању Конвенције Међународне организације рада број 182 о најгорим облицима дечјег рада („Службени лист СРЈ – Међународни уговори“, 2/2003).

³ Уредба о утврђивању опасног рада за децу („Службени гласник РС“, 53/2017-36)

⁴ Прилози настали у оквиру Пројекта „Мерење, подизање свести и ангажовање политика ради унапређења борбе против злоупотребе дечјег рада и принудног рада у Србији“, у организацији Међународне организације рада и одобрени за примену од стране Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарства за бригу о породици и демографију.

Тачка 6.

Центар за социјални рад у стручном раду на заштити деце од злоупотребе дечјег рада поред прописа и докумената наведених у тач. 3, 4, и 5. примењује и Правилник о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад („Службени гласник РС“ бр. 59/2008, 37/2010, 39/2011 – др. правилник, 1/2012 – др. правилник, 51/2019 и 12/2020), као и друге релевантне прописе који уређују стручни рад органа старатељства.

Тачка 7.

Центар за социјални рад води евиденцију о деци жртвама злоупотребе дечјег рада, која, поред личних података о детету и основних података о породици, обавезно садржи и податке о врсти злоупотребе дечјег рада и примењеним мерама и услугама из надлежности центра за социјални рад и других субјеката који су учествовали у заштити детета.

Тачка 8.

Центри за социјални рад, до краја јануара текуће године, достављају Републичком заводу за социјалну заштиту годишње извештаје о деци која су у претходној години злоупотребљена за дечји рад.

Извештај из става 1. израђује се на основу упитника који сачињава и центрима за социјални рад до петог јануара текуће године доставља Републички завод за социјалну заштиту.

Републички завод за социјалну заштиту:

- 1) води евиденцију извештаја које су доставили центри за социјални рад о злоупотреби дечјег рада;
- 2) до краја фебруара текуће године сачињава и доставља министарству надлежном за послове социјалне заштите и министарству надлежном за бригу о породици годишњи синтетизовани извештај о злоупотреби дечјег рада за претходну годину;
- 3) обезбеђује супервизијску подршку центрима за социјални рад у примени ове инструкције.

Тачка 9.

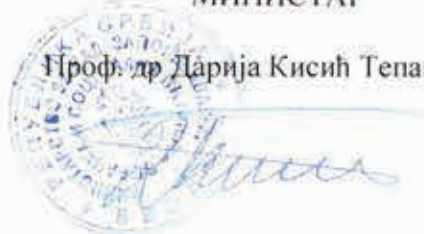
За извршење ове инструкције одговорни су директори установа из тачке 1. ове инструкције и директор Републичког завода за социјалну заштиту.

Тачка 10.

Овом инструкцијом замењује се Инструкција о поступању центара за социјални рад у заштити деце од злоупотребе дечјег рада, коју је донео министар надлежан за социјалну заштиту, под бројем: 021-02-00159/2017-01 од 22.09.2017. године.

МИНИСТАР

Проф. др Дарија Кисић Тепавчевић

МИНИСТАР

Радомир Дмировић